

Školní družina při Základní škole Králíky

Moravská 647, 561 69 Králíky

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
2. CHARAKTERISTIKA, UMÍSTĚNÍ, VYBAVENÍ ŠD	2
3. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	3
4. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	4
5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	5
6. CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY	8
7. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ	9
8. METODY PRÁCE	10
9. KLÍČOVÉ KOMPETENCE	11
10. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN	14
11. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, PŘÍJÍMÁNÍ ŽÁKŮ A PODMÍNKY UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SVP 15	15
12. PODMÍNKY PŘÍJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ	16
13. PODMÍNKY PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ	17
14. PODMÍNKY UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	18
15. PODMÍNKY BOZP	19
16. PRAVIDLA PRO VNITŘNÍ EVALUACI A HODNOCENÍ	20
17. HODNOCENÍ	21
18. ZÁVĚR	22

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Název školy: Základní škola Králíky
IČ: 49314629
Adresa školy: Moravská 647, 561 69 Králíky
Ředitel: Mgr. Vlastimil Kubíček
Kontakt: telefon: +420 603 206 012, email: zskraliky@gmail.com
Webové stránky: www.gazskraliky.cz

Zřizovatel: Město Králíky
Adresa: Velké náměstí 5, 561 69 Králíky
Kontakt: telefon: +420 465 670 701, email: kraliky@kraliky.eu

Platnost ŠVP: od 01.09. 2019

Schválil: Mgr. Vlastimil Kubíček, ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA, UMÍSTĚNÍ, VYBAVENÍ ŠD

Školní družina je součástí Základní školy, nachází se ve 2. a 3. pavilonu v přízemí.

Využívá pro svou činnost 4 třídy /v každé třídě jedno oddělení/, gymnastický sál, šatnu a sociální zařízení.

K pohybovým aktivitám pro žáky slouží i otevřená vydlážděná terasa, pískoviště a travnatá plocha za školou. Na terase jsou umístěny lavice se stoly, které slouží k odpočinku žáků.

Stravování probíhá ve školní jídelně, která je v areálu budovy školy. Žáci mají možnost vybrat si ze dvou jídel a z velké nabídky zeleninových a ovocných salátů. Objednávky jídel probíhají přes počítač.

Materiální podmínky jsou dobré, třídy jsou vybavené moderním nábytkem a počítačem. V části místnosti je koberec.

3. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Zájmové vzdělání je řízeno čtyřmi kvalifikovanými vychovatelkami. Všechny vychovatelky mají pedagogické vzdělání. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích - tělovýchovná činnost, šití na stroji, základy ručních prací, výtvarná a pracovní činnost, hra na kytaru.

Charakteristika žáků

Program ŠD je koncipován pro 120 žáků, kteří bydlí v Králíkách a okolních vesnicích. Přijímáme žáky ve věku 6-9 let /1.-4.ročník/.

4. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Finanční prostředky na provoz školní družiny čerpáme jak z provozního rozpočtu školy, tak i z úplaty za zájmové vzdělávání.

Výši úplaty za činnost školní družiny stanovuje ředitel školy. Úplata je hrazena bezhotovostně, převodem na provozní bankovní účet školy, a to vždy za období září – prosinec a leden – červen.

O snížení či prominutí úplaty za činnost školní družiny rozhoduje ředitel školy.

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů. Orientace v prostoru a čase, odhadnout vzdálenost v čase, beseda o našem městě. Vysvětlit žákům znak Králík, stručná historie Králík.

Práce s velkým atlasem světa, naučit žáky vyhledat Českou republiku.

Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách.

Dopravní výchova: didaktické hry, malování dopravních značek a dopravních prostředků.

Orientace podle orientační mapky Králík.

(Kompetence činnostní a občanské)

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní a mimo slovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně.

Schopnost naslouchat, vytváření kladného vztahu k ostatním žákům, pozitivního klimatu v oddělení založeného na vzájemné úctě a radosti ze spolupráce.

Využívání hodnocení, na hodnocených činnostech nacházet hlavně klady.

Zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (matka, otec, sestřenice...). Výstavka rodinných fotografií.

Zná své datum narození (znamení zvěrokruhu) a zaměstnání rodičů.

(Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální).

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, vytváření základů pro využívání smysluplné volnočasové aktivity.

Umí rozlišit čas mezi spontánní a organizovanou činností, orientuje se v časových plánech šk. družiny (tělocvična, ZUŠ kroužky, odchody domů).

Orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, hodina. Zná, kdy se slaví svátky, prázdniny, dárky k danému tématu. Uvědomit si, jak čas plyne, zkusit odhadnout čas.

(Kompetence k trávení volného času).

4. Rozmanitosti přírody

Pobyty na zahradě, pozorování změn v přírodě, rozlišit roční období, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova - ochrana přírody.

Poznávání živočichů a rostlin, obrázky encyklopedie, hry, kvízy, hádanky.

(Kompetence k učení)

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, pojmenování běžných nemocí, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, pořádek ve školní aktovce.

Poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění.

Besedy na toto téma, nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, relaxační cvičení – jóga, dodržování pitného režimu.

Naučit žáky, jak vyhledávat pomoc, hra s nácvikem telefonického volání na tísňové linky. Znat důležitá telefonická čísla.

Seznámení s nebezpečnými situacemi na vozovce, bezpečnost při jízdě na kole.

(Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské)

Umění a kultura

Vytvářet a zafixovat u žáků v průběhu několikaleté docházky do školní družiny kulturu chování, stolování.

Pěstovat estetické cítění představivost, rozvíjet fantasmii, seznámení s různými technikami (modelování, koláže, zapouštění barev, malování, kreslení, stříhání, výtvarné soutěže).

Pěstovat zájem o hudbu, rozvíjet smysl pro rytmus, vztah k uměleckým dílům, výběr a poslech oblíbených písní.

Tančení s hudbou - taneční kroky a hry, samostatné pohybové ztvárnění a závěrečné vystoupení.

Rozvíjet správnou výslovnost, vyjadřovací schopnosti (rozpočítadla, jazykolamy).

Dramatizace pohádek, nácvik s maňásky.

(Kompetence komunikativní)

6. CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

- rozvoj osobnosti člověka
- získání všeobecného přehledu
- pochopení a uplatňování zásad demokracie (každý má svá práva, ale i povinnosti)
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana
- dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví
- vytvářet pozitivní představu o sobě i o druhých, umět projevit empatii
- odpočinek žáků po vyučování

7. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Má umožňovat žákům odpočinek i přípravu na vyučování.

- **Odpočinková činnost**

- zařazuje se ráno před vyučováním a po obědě
- např. stolní a společenské hry, kreslení, odpočinek na koberci

- **Zájmová činnost**

- cílem je rozvoj osobnosti žáka
- zařazuje se po odpočinkové činnosti
- např. práce s různými materiály, výtvarná a esteticko-výchovná činnost

- **Rekreační činnost**

- cílem je regenerace a aktivní odpočinek
- zařazuje se po zájmové činnosti
- např. pohybové a míčové hry, sportovní a turistické prvky, vycházky

- **Příprava na vyučování**

- zařazuje se po svačině a rekreační činnosti
- např. didaktické a vzdělávací hry

- **Příležitostná výchovná**

- vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost
- např. přednášky, výstavy, exkurze, besedy, divadelní představení, sportovní akce

8. METODY PRÁCE

- beseda, rozhovor, diskuze
- soutěže, kvízy, doplňovačky
- dramatizace, četba
- malba, kresba, mozaika, koláž
- zpěv, tanec, doprovod písní
- vycházky - tělovýchovné, turistické, přírodovědné, poznávací
- pohybové a sportovní hry, soutěže
- výstavy, exkurze
- práce na pc
- skupinové a individuální práce

9. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. KOMPETENCE K UČENÍ:

- učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

- všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE:

- ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými

4. SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině dokáže se prosadit i podřídit - přijmout kompromis. Respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE:

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí /přírodní i společenské/ dbá na své osobní zdraví i druhých

6. KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU:

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času

Základním prostředkem ve školní družině by měla být hra. Náplň školní družiny je založena na vlastní konkrétní činnosti žáků, na uspokojování a modelování jejich zájmů, vytváření zážitků, kladných emocí, radosti z poznání.

Hra by měla přinášet napětí, radost a zážitek.

Program družiny koncipovaný do obecných témat umožňuje, aby vychovatelka s žáky plánovala a realizovala takové činnosti, které žáky zaujmou, naplní jejich přání a potřeby.

Nabídkou alternativních aktivit se snažíme respektovat specifické požadavky pedagogického ovlivňování volného času.

Při přípravě vzdělávacího programu v jednotlivých odděleních se snažíme zvážit všechny souvislosti, vzájemné vztahy, vývoj, možné změny v plánovaných aktivitách. Při výběru činnosti se řídíme věkem a stupněm rozvoje žáků, jejich potřebami, zájmem a cílem výchovy.

Žáci se ve družině vzdělávají především na základě vlastních prožitých zkušeností. Činností si prohlubují a rozvíjejí poznatky a dovednosti získané při vyučování. Dáváme žákům dostatek prostoru pro spontánní aktivity. Snažíme se podněcovat radost z učení, touhu poznat nové, získávat zkušenosti, ovládat další dovednosti, a tak přispívat k rozvoji osobnosti žáka.

PRINCIPY STRATEGIE

- pedagogické ovlivňování volného času (neřídíme, ale ovlivňujeme nabídkou, motivujeme)
- zásada dobrovolnosti
- zajímavost a zájmovost (vycházet ze zájmu žáků, který je ovlivněn věkem, ale i dobou)
- citlivost a citovost (hra má přinášet radost, hodnocení činnosti provádět citlivě, hodnotit průběh, děj a činnost dítěte k předchozím výsledkům)
- aktivizovat všechny žáky (požadavek seberealizace, aby se žáci v činnosti našli)
- usilovat o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti
- podporovat iniciativu žáků, nápaditost, kreativitu a samostatnost
- posilovat rozvoj pohybových schopností a zdokonalovat pohybové dovednosti

- předkládat nové podněty, které žáka obohacují, neopakovat stejné činnosti a formy z vyučování ve stejný den

Možná rizika, která ovlivňují a narušují výchovně vzdělávací činnosti

- časová rozdílnost při nástupu žáků do školní družiny po vyučování
- více ročníků v oddělení
- kroužky zájmové činnosti
- střídání přítomnosti žáků na činnost
- nahodilé odchody žáků a osobní předávání žáků rodičům
- zapomnětlivost žáků - hledání části oděvu, pomůcek

10. DĚLKA A ČASOVÝ PLÁN

Vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení, kroužků a jiných organizačních celků nelze délku a časový plán stanovit jednotně či paušálně. Zájmové vzdělávání ve školní družině je stanoveno na dobu trvání školního roku, tj. 10 měsíců. Výhodou je jeho operativnost, možnost reagovat na měnící se podmínky, propojování a přesouvání témat.

11. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ A PODMÍNKY UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SVP

Žáci jsou do školní družiny přijímáni na základě vyplněných údajů na přihlášce do školní družiny. O přijetí nebo nepřijetí do školní družiny rozhoduje ředitel školy. O ukončení docházky do školní družiny může požádat písemně zákonný zástupce žáka nebo o něm rozhodne ředitel školy na základě písemného návrhu vychovatelky školní družiny z důvodu porušování vnitřního řádu školní družiny nebo školního řádu školy.

Materiální oblast - žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření, která napomáhají k překonání překážek ve vzdělávání a je jim umožněno používat kompenzační pomůcky.

Organizační oblast - vychovatelka se podílí na tvorbě, realizaci a vyhodnocení plánu pedagogické podpory.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude školní družina nabízet další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Organizační oblast - vychovatelka se podílí na tvorbě, realizaci a vyhodnocení plánu pedagogické podpory pro žáky mimořádně nadané.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami věnujeme patřičnou péči, zvýšenou motivaci. Vychovatelky volí přiměřené metody, prostředky a postupy k vytvoření prostředí, které usnadní osobnostní i sociální rozvoj žáka, jeho sociální integraci. V těchto případech vycházíme z úzké spolupráce s třídním učitelem – průvodcem, výchovným poradcem a rodiči, případně asistentem pedagoga. Žákům se SVP je při jejich začleňování do různorodých aktivit věnována průběžná individuální pozornost a pomoc.

12. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ

Do školní družiny jsou přijímáni žáci od 1. do 4. ročníku na základě rodiči řádně a pravdivě vyplněné přihlášky. Žáci jsou přijímáni do vyčerpání kapacity školní družiny.

Žáci do školní družiny jsou přijímáni podle těchto kritérií:

a) třída, kterou žák navštěvuje

b) věk žáka

O přijetí žáka k činnosti do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě vyplněných náležitostí v písemné přihlášce a kritérií pro přijetí.

13. PODMÍNKY PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Provoz ranní družiny je od 6:30 do 7:45 hodin. Z ranní školní družiny vychovatelka odvádí žáky do tříd na vyučování umístěných v jiné budově. Provoz odpolední družiny od 11:35 do 16:20 hodin. Žáky 1. a 2. třídy předává učitelka vychovatelce po skončení vyučování, která je odvádí do školní družiny, žáci ostatních tříd se dostavují do školní družiny samostatně.

14. PODMÍNKY UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Žáci jsou do ŠD přijímáni vždy na jeden školní rok. Žáka je možné ze školní družiny odhlásit kdykoliv během školního roku (písemná žádost rodičů). Ředitel školy může docházku žáka ukončit při opakovaném nedodržování vnitřního řádu školní družiny.

15. PODMÍNKY BOZP

Podmínky BOZP se řídí Vnitřním řádem školní družiny a školního klubu.

Činnosti spontánní a řízené se prolínají, jejich skladba respektuje psychosociální podmínky výchovně vzdělávací práce školní družiny.

Pitný režim je zajištěn během oběda ve školní jídelně a odpoledne ve školní družině. Prostředí užívaných prostorů vyhovuje hygienickým normám. Žáci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, zvláště při pohybu na schodech, v tělocvičně, sportovním areálu a pobytu venku. Žák ze ŠD nikdy neodchází bez vědomí vychovatelky. Zdravotní problémy či úraz, neprodleně nahlásí vychovatelce. Při pobytu v ŠD žáci dbají na bezpečnost svou a svých spolužáků, snaží se vyvarovat konfliktních situací. Všichni žáci školní družiny jsou poučeni o zásadách bezpečnosti.

16. PRAVIDLA PRO VNITŘNÍ EVALUACI A HODNOCENÍ

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny a oddělení.

Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotíme, nakolik jsou naplňovány naše výchovně vzdělávací cíle. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

17. HODNOCENÍ

Hodnocení většího, či menšího tematického celku provádíme po skončení, zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.

Hodnotíme aktivitu, zájem žáků, jejich náměty, odchýlení od plánu, plnění pedagogického záměru, posun sociálních vztahů mezi žáky, své pedagogické působení, důvody nezdarů a jiné skutečnosti.

Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně vzdělávacím programem a zejména přínosu pro žáky, což je podkladem pro další práci.

18. ZÁVĚR

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Snažíme se je oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky a dalšími lidmi.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte. Přejeme si, aby z žáků vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné náročné situace, se smyslem pro zodpovědnost.